

Je naam als leidraad. Interview met Wiet Akbar Helweg, door Amarja Kamp

Door de telefoon klinkt de stem van Akbar zo vitaal en enthousiast als altijd. Nou ja, altijd...als ik hem vraag hoe de naam Akbar hem heeft beïnvloed dan komt het verhaal dat hij vroeger (heel lang geleden in de zeventiger jaren) erg verlegen was.

De naam Akbar komt historisch gezien van een grote koning uit India en betekent de grote, de grootmoedige, degene die uitrijst boven z'n kleine zelf en zich richt op het grotere Zelf. Voor hem is dit de kern van het Soefisme, of meer universeel, van de weg van de mysticus. Later benoemt hij het ook als het gevoel dat er een grote kracht achter hem stond, vooral in situaties waar hij het moeilijk had.

Ja, hoe is het allemaal begonnen, Akbar is nu 75 en voor de mensen die hem kennen is Noor en Akbar een begrip. Na bijna 37 jaar een eenheid (met behoud van eigen karakter). Hij begint zelfs ons gesprek met hoe hij Noor ontmoette in de Kosmos, in Amsterdam in begin zeventiger jaren. In 1972, de hippie tijd, de tijd van alles onderzoeken...In de Kosmos kon alles, van wiet roken tot Soefi dansen, van boeddhistische meditatie tot sauna bezoek. En tijdens één van zijn bezoeken aan de Kosmos werd er omgeroepen dat er Soefi dansen begon in de witte zaal en in alle drukte zag hij in het midden van de ruimte een engelfiguur dansen leiden. Het was alsof (in zijn woorden) er gouden regen uit het plafond naar beneden kwam. Maar verlegen als hij was kwam het nog niet tot een gesprek, pas na een ontmoeting in de sauna en vele keren dat hij haar in het restaurant zag werken, en wat aanmoediging van vrienden, ondernam hij actie. Gewapend met een bos witte chrysanten en een mooie kaart begon het allemaal. En al 37 jaar is hij 'in haar kielzog' meegegaan.

Het avontuur leidde hem tot het musiceren, met de trommel en later op cimbaal begeleidde hij haar dansen, en de ontmoeting met het Soefisme. Er was toen in Amsterdam een enthousiaste groep, er werd samen gemediteerd, gezongen en gedanst, toen waren er nog maar twintig dansen, nu zijn het er veel meer... Het was een leuke, spannende tijd.

Pir Vilayat had Noor ooit naar Amsterdam gestuurd en in het voorjaar van 1973 kwam hij zelf en werd Akbar ingewijd en kreeg zijn naam. De naam die hem zou steunen en uitdagen om alle barrières van onzekerheid en kleinheid te overwinnen. Hij maakt er grapjes over, "Eerst was ik heel verlegen en ging het spreken me niet makkelijk af, nu moet ik soms afgeremd worden". Maar het spreken werd wel een belangrijk deel van zijn leven, in de dia avonden die hij verzorgde, de dansdagen en de dansopleiding die hij samen met Noor oprichtte.

Oorspronkelijk opgeleid tot graficus, ontwikkelde hij zich tot fotograaf, tekende muziek noten, maakte foto's van reizen door landen als India, Turkije, Engeland en Ierland en gaf hij hierover lezingen door het hele land. Hij geeft zijn naam veel krediet voor deze ontwikkeling. Hij heeft veel te danken aan Pir Vilayat en Samuel Lewis, de grondlegger van de Soefi dansen in Amerika. Pir noemde zijn project: Het Omega Project en de kern hiervan was het idee om de Boodschap via creativiteit door te geven. Inayat Khan zei ooit, "Muziek is de religie van de toekomst" en dit heeft Akbar heel mooi vormgegeven in zijn leven.

In de laatste tien jaar is er iets veranderd in hoe hij zijn naam ervaart. Door de ongunstige pers t.a.v. de Islam en de aanslagen door terroristen, voelt hij zich minder op z'n gemak met een islamitische naam. Dus sinds die tijd is hij zijn oorspronkelijke naam Wiet weer gaan gebruiken naast Akbar voor wie hem al zolang zo kennen. Wiet, een naam die een afkorting is van Louis, komt uiteindelijk van Lodewijk. Wie kent niet de grote koningen uit de Franse geschiedenis? Het thema van de koning komt hier dus toch weer via een omweg terug...Lodewijk is uiteindelijk weer afgeleid van Ludovicus, de Lichtende. En dan gecombineerd met de achternaam Helweg, weg naar het licht...

De laatste ontwikkeling in het verhaal rond de namen van Wiet Akbar is dat hij in de woestijn de naam kreeg van Barakka, de gezegende. (Waar hebben we deze naam meer gehoord?)

Er zijn ook heel belangrijke verschuivingen in zijn opvattingen gekomen in de laatste jaren. Na alle godsdiensten aan een kritisch onderzoek te hebben onderworpen, is hij tot de conclusie gekomen dat ieder mens zijn eigen religie heeft. Dat leert Inayat Khan ook. Volg de weg van de waarheid is zijn devies! Hij begrijpt wel dat mensen in iets willen geloven, b.v. in een God, maar hij wil komen tot een *weten!* Weten waarbij je niet uitgaat van een verhaal of boek, maar van de werkelijkheid, van wat het Leven ons leert. Voor hem is er maar één heilig boek en dat is de natuur. Zie 3e Soefi denkbeeld.

Zijn godsbeeld is nu de natuur. Wij zijn allemaal deel van de grote geheel. Wat hem betreft mag je dat ook God noemen, dan ben je zelf ook een onderdeel van die God. Dat idee vindt hij in alle religies terug, b.v. in de uitspraak van Jezus, "*Ik ben de wijnstok en gij zijt de ranken*". Hij vindt dat het woord Ik verkeerd vertaald is. 'Inana' in het Aramees is 'ik ben ik ben' en verwijst naar het 'Ik der ikken', het grote zelf. In hoe het vaak vertaald wordt, vindt Akbar het leiden tot verafgoding van Jezus.

Ook in de volmaaktheid van God gelooft hij niet meer. Hij ziet God niet als perfect of volmaakt. Hij zou het woord God nu vertalen als het Leven. Dit voorkomt vragen als, "Snap jij nou dat God dit of dat toestaat...".

Het Leven is 'trial and error', vallen en opstaan, iets proberen en terugkeren op je schreden. Het is niet volmaakt!!! Ziekte en verval vormen een natuurlijk onderdeel van het leven. Het universum is vol van liefdeswenskracht (Ishk, in het Soefisme), een kracht die *alle* mogelijkheden uit wil leven. In de islam kennen we de uitspraak, "Omdat God alleen was heeft hij alles geschapen". Alles is al sluimerend aanwezig tot het door de tijd en omstandigheden een kans krijgt op manifestatie.

Het Leven is zelfcorrigerend, zoals je takken snoeit die geen vrucht dragen. (Gelijkenis van de Ware Wijnstok) In India staat de god Shiva voor dit principe.

In zijn leven is Akbar ook dit principe tegengekomen, in de 'ups and downs', die hij ziet zoals het weer, onvermijdelijk. Wel ervaart hij nog steeds de oneindige kracht die achter hem staat, niet als een verre God die alles bestiert, maar als het Leven zelf, zijn grootste vriend. Veel van het woord gebruik bijvoorbeeld in de Soefi gebeden, werken niet meer voor hem. Hij heeft er nog respect voor, maar het geeft hem de kriebels als de werkelijke betekenis naar zijn inzicht onjuist is. Wat nog wel voor hem klopt, is dat er een onuitputtelijke bron van kracht is die je door moeilijke tijden heen kan helpen. Zo wordt het leven tot een uitdaging, dus kunnen zorgen en lijden gerelativeerd worden. Hij lacht...

Ook in het omgaan met prostaatkanker houdt hij zich vast aan de prognose van zijn dokter, "Je zal vast aan iets anders doodgaan"! Het leven gaat door in twee prachtige kleinkinderen die dit jaar geboren werden. Noor en Akbar hopen daar nog veel tijd aan te kunnen wijden.

Samen met Noor, met wie hij ooit 17 jaar geleden de School voor de Dansen van Universele Vrede opgericht heeft, geniet hij van het leven. Ze gaan het nog één jaar doen, dan hebben ze 18 jaar vol gemaakt, zes keer een cyclus van 3 jaar. Of ze dan helemaal met dansen stoppen... ik geloof dat niet helemaal. Maar Akbar is er ook wel wat moe van, "Ik ben nu 75, hoe lang moet ik nog blijven sjouwen...".

Zo mooi als het nu is was het nooit tevoren, denkt hij vaak en dat denkt hij de volgende keer weer. Zo gaan ze verder, al dansend en zingend met heel hun wezen, hart en lijf, vol leven...